

Masarykova univerzita v Brně
Fakulta sociálních studií

Písemná příprava na diskusi
Práce k předmětu Psychologie leadershipu

Autor: Jiří Mucha
UČO: 488116
Typ studia: Prezenční
Ročník: 1.

Brno
Datum odevzdání: 26. 3. 2019

a) Může být leader zároveň transakčním a transformačním leaderem?

Ano může. Nejlepší leadeři jsou transakční i transformační zároveň (Bass, 1997).

b) Jak působí transakční a transformační leadership na efektivitu leadera?

Transformační vůdce může podřízené přesvědčit, aby pracovali dobrovolně navíc. Cílem transformačního leadera není motivovat podřízené víc než je třeba k zisku odměny nebo vyhnutí se trestu. Transformační leader se snaží v podřízených rozvinout potenciál, což zvedá spokojenost a výkon (Awamleh, Evans & Mahate, 2005).

c) Co jsou podmínky efektivit transakčního a transformačního leadershipu?

Transakční vůdcovství závisí na schopnosti vedoucího posílit podřízené za úspěšné zvládnutí úkolu (Bass, 1997). Transakční leader by měl jasně určit cíle, pravidla a odměnu (Procházka, Vaculík & Smutný, 2013) S transformačním leadrem se jeho následovníci identifikují, sdílí s ním vizi budoucnosti nebo také odhlédnou od vlastních zájmů (Hater, Bass, 1988). Dle Basse (1985) podřízení transformačního leadera jsou si vědomi důležitosti a hodnoty plánovaných výsledků jejich práce (cit. dle Bass, 1997).

e) S jakými transakčními/transformačními leadery jste se v životě potkali a co si z toho odnášíte?

Hodně leaderů, se kterými jsem se v životě potkal, byli transakční leadeři. Transformační leader byla například moje učitelka angličtiny na gymnáziu. Nelpěla na striktním dodržování pravidel při psaní testů, ale dařilo se jí úspěšně většinu z nás motivovat dokonce k dobrovolnému samostudiu. Transakční leader je například můj táta, který má ubytovnu pro dělníky. Ti, kteří dodržují jeho pravidla, mají šanci po čase dostat lepší pokoj, ti kteří pravidla ubytování nedodržují jsou sankcionováni pokutami. Osobně se mi více líbí přístup transformačního leadera, ale myslím si, že někdy může být efektivnější transakční přístup.

Reference:

Awamleh, R., Evans, J., & Mahate, A. (2005). A test of transformational and transactional leadership styles on employees' satisfaction and performance in the UAE banking sector.

Bass, B. M. (1997). Does the transactional-transformational leadership paradigm transcend organizational and national boundaries? *American Psychologist*, 52(2), 130-139.

Hater, J. J., & Bass, B. M. (1988). Superiors evaluations and subordinates perceptions of transformational and transactional leadership. *Journal of Applied Psychology*, 73(4), 695-702.

Procházka, J., Vaculík, M., & Smutný, P. (2013). *Psychologie efektivního leadershipu*. Grada.